

Asia: VN/10574/2025

**Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi
sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta**

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtionvarainministeriö

Asianro VN/10574/2025

Lausuntopyyntönne 9.4.2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK pitää hallituksen esitysluonnosta huomattavan ongelmallisena monesta jäljempänä eritellystä syystä eikä kannata ehdotusta.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n huomiot tiivistettynä

- Hallituksen esitysluonnosta ei tule antaa, vaan se tulee joko kokonaan poistaa tai palauttaa valmisteluun kattavien vaikutusarvioiden tekemistä varten niin kansantalouden kuin sektorikohtaisesti datateollisuuden ja kaivannaisteollisuuden näkökulmista.
- Hallituksen esitysluonnos on vastoin hallitusohjelmaa ja EU:n tavoitteita vahvistaa EU:n kilpailukykyä ja omavaraisuutta sekä edistää vihreää siirtymää.
- Jos hallituksen esitys halutaan vastustuksesta huolimatta antaa, tulee sen kohteena olevia yrityksiä rajata huomattavasti asettamalla esimerkiksi energiatehokkuusvaatimuksia, jotka täyttämällä yritys voi pysyä teollisuuden sähköveroluokassa.

Yleisiä huomioita

Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n näkemyksen mukaan hallituksen esitysluonnos on valmisteltu liian kiireellisesti ilman asiaankuuluvia vaikutusarviointeja. Myös viikon lausuntoaika on poikkeuksellisen lyhyt, eikä sitä ole esitysluonnoksessa vaaditun mukaisesti asianmukaisesti perusteltu. Tätä on syytä pitää hyvän lainvalmistelukäytännön vastaisena.

Huomionarvoista on myös, ettei hallituksen esityksestä ole ruotsinkielistä versiota saatavilla yksittäisten pykälien tekstiä lukuun ottamatta. Elinkeinoelämän keskusliitto EK pitää tätä ongelmallisena.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK pitäisi kriittisen tärkeänä, että lainsäädännön arviointineuvosto ottaisi hallituksen esityksen tarkempaan arviointiin. Tämän tulisi olla mahdollista riippumatta siitä, että uusi lainsäädännön arviointineuvosto on aloittanut työnsä 15.4.2025 eli päivää ennen HE-luonnoksen lausuntojen jättöpäivää ja siitä, että lisätietojen mukaan esitys annetaan eduskunnalle kiireellisenä: eduskunnan vastaus ennen eduskunnan istuntotaukoa. Eduskunnan tulevia täysistuntoja koskevien sivujen mukaan ”Eduskunta ja valtioneuvoston kanslia ovat sopineet, että nk. kiireelliset (kevätistuntokaudella käsiteltävät) hallituksen esitykset on annettava eduskunnalle viimeistään torstaina 17.4.2025.” Tämä on päivä nyt käsiteltävän olevan esitysluonnoksen lausuntojen antamisajan päättymisen jälkeen.

Suomen etu vaatii pitkäjänteistä veropolitiikkaa

Suomen taloustilanne on historiallisen heikko. Valtion tulojen kestävä kasvu riippuu täysin yritysten kasvusta ja niiden synnyttämien uusien työpaikkojen määrästä. Yritysten kasvu on avain Suomen kasvuun ja edellytys suomalaisen hyvinvoinnin ylläpitämiseen tulevaisuudessa.

Yrityksille verotuksessa on tärkeintä ennakoitavuus ja oikeusvarmuus. Epävarmuus syö halukkuutta kasvaa ja investoida. Investointipäätökset tehdään pitkälle aikavälille. Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n ylläpitämässä dataikkunassa jo yksistään julkisia datakeskusinvestointeja löytyy n. 11 miljardin edestä. Investointisuunnitelmia on huomattavissa määrin vireillä myös lukuisilla muilla toimijoilla, joita tässä esityksessä ehdotettu muutos koskettaisi joko suoraan tai välillisesti ja joiden epävarmuutta esitys lisää. Epävarma ja ennakoimaton verotus saattaa myös tehdä ylipäättään Suomesta vähemmän houkuttelevan sijoittautumiselle suhteessa kilpailijamaihin, ja nostaa Suomen koettua maariskiä ja siten rahoituksen kustannusta kaikille Suomessa suunniteltaville investointihankkeille. Tämä voi vaikuttaa myös jo olemassa olevien yritysten sijoittautumispäätöksiin ja toiminnan jatkuvuuteen tai halukkuuteen laajentaa toimintaa Suomessa.

Kaivostoiminnan osalta verotus on ollut poikkeuksellisen poukkoilevaa: Kataisen hallitus nosti sähköveroa, Sipilän hallitus taas laski sitä. Marinin hallitus otti lisäksi käyttöön kaivosmineraaliveron. Esityksen mukaisen sähköveron nostamisen lisäksi Orpon hallitus on kertonut korottavansa myös myöhemmin tarkentuvalla tavalla kaivosveroa. Esitetyn sähköveron noston kohdalla on muistettava, että hallitus on jo tehnyt kaksi päätöstä kaivosmineraaliveron korottamisesta. Kokonaisuutena suunnitellut veronkorotukset ovat kohtuuton kustannusnousu toimialalle.

Sekä datakeskusten että kaivosten rakentamisaika jo itsessään työllistää suoraan ja välillisesti huomattavan määrän suomalaisia ihmisiä. Työpaikat lisäävät hyvinvointia ja verotuloja. On tärkeää muistaa, etteivät datakeskukset tule Suomeen "joka tapauksessa". Datakeskustoimijat operoivat globaalissa kilpailukentässä, jossa investointikohteita arvioidaan monilla eri tavoilla. Sähkön hankinnan aiheuttama operointikustannus on yksi merkittävimmistä yksittäisistä arviointikriteereistä, lain-säädäntöympäristön ennakoitavuuden ja toimintaympäristön varmuuden lisäksi, ja näihin esitetty veromuutos vaikuttaisi suoraan hyvin negatiivisesti. Kaivosyhtiöt toimivat pääsääntöisesti monikansallisesti ja myös niiden osalta verojen nostot vaikuttavat kielteisesti ylläpito- ja uusinvestointien kohdentumiseen konsernin sisällä. Nousevat tuotantokustannukset lyhentävät kaivosten elinkaaren pituutta pienentäen näin kumulatiivista verokertymää ja veronkorotuksella haettuja hyötyjä julkiseen talouteen.

Kaivostoiminnan ympärille on tavoiteltavaa edistää myös muita teollisia investointeja. Jatkossa Suomi olisi tämän osalta epäedullisemmassa asemassa Ruotsiin nähden, jossa kaivosten sähköverotus on säilymässä Suomen nykyisellä tasolla.

Toteutuessaan investoinnit lisäävät verokertymää myös suoraan. Datakeskuksia ja kaivoksia rakennetaan myös maantieteellisesti suurimpien kaupunkikeskittymien ulkopuolelle. Nämä investoinnit ovat merkittäviä kuntien verotulojen kannalta. Verotulot kasvavat kuntien lisäksi myös valtiolla, kun yritykset maksavat veroja paitsi investointiaikana, myös jatkuvasti toiminnassa oloaikanaan. Esimerkiksi Haminan konesali työllistää jatkuvasti noin 400 henkilöä, mikä tekee siitä yhden paikkakunnan merkittävimmistä työnantajista.

Ehdotettu veromuutos vähentää investointi- ja kasvuhaluutta samalla kuin se kasvattaa verotuksen ennakoimattomuutta ja epävarmuutta.

Yksittäisen datakeskuksen tai kaivoksen sijaan tarkastelukulmaksi on otettava koko ekosysteemi

Asiaa harkittaessa on tärkeää huomioida koko ekosysteemi, eikä ainoastaan nyt suoraan veromuutoksen kohteena olevat datakeskukset. Datakeskusten yhteyteen rakennetut hukkalämmön hyödyntämisprojektit ovat erinomainen esimerkki innovaatioista, jotka mahdollistavat Suomelle siirtymän pois fossiilisten polttoaineiden polttamisesta.

Erinomainen esimerkki löytyy esimerkiksi Espoosta, jossa hukkalämpö-jen hyödyntämisen avulla vähennetään Keskon kaukolämmön käytöstä syntyviä päästöjä 0,9 prosenttia eli noin 200 tCO₂-ekv vuodessa, mikä vastaa 120 omakotitalon kaukolämmityksen päästöjä .

Espoo Clean Heat -projektissa Fortumin kaukolämpö tuotetaan hiilettömästi jo talvella 2024–25 ja hiilineutraalisti vuoteen 2030 mennessä. Merkittävä osa ohjelman tavoitteista voidaan saavuttaa hyödyntämällä suurten datakeskusten hukkalämpöä. Paitsi ilmastotavoitteita palvelinkeskukset tukevat myös työllisyyttä. Jopa miljardiluokkaan nousevat palvelinkeskusinvestoinnit synnyttävät paikallisia työpaikkoja ja uusia koulutusmahdollisuuksia. Suuri datakeskus työllistää tyypillisesti suoraan 100–300 henkilöä eri koulutustaustoilla. Välillisesti uusien työpaikkojen määrä on moninkertainen ja rakennusvaiheen aikana vielä suurempi. Datakeskusten hukkalämmön hyödyntäminen on olennainen osa hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamisessa ja tärkeä osa kohti vihreää siirtymää.

Jos investoinnit datakeskuksiin eivät sähköveron korotuksen myötä peruunnu, on 44-kertainen vero kuitenkin merkittävä korotus yrityksen kulurakenteessa. Markkinatalouden periaatteita noudattaen yritykset pyrkivät viemään korotukset hintoihin. Tämä tarkoittaa käytännössä paitsi sitä, että Suomesta tulisi datakeskusten näkökulmasta dramaattisesti aikaisempaa huonompi investointiympäristö. Nyt esitetyllä sähköveron korotuksella on huomattavia negatiivisia vaikutuksia myös kaukolämpösektorilla. Hukkalämpöjen hyödyntäminen kaukolämmön tuotannossa alentaa kaukolämmön tuotantokustannuksia ja siten asiakkaiden kohtaamaa kustannusta, ja jos datakeskusten hukkalämpöjen hyödyntäminen ei suunnitellussa mittakaavassa ole mahdollista, tarkoittaa se kor-keampia lämmityskustannuksia kotitalouksille ja muille kaukolämpöyhtiöiden asiakkaille. Tämä on ongelmallista Suomen kaltaisessa maassa, jossa lämmitys on pakollinen osa asumisen kustannuksia suuren osan vuodesta.

On tärkeää huomioida myös, että suomalaisilla yrityksillä on suuri markkina datakeskusten sisälle tulevan laitteiston toimittamisessa. Suomeen sijoittautuneet datakeskukset työllistävät näin ollen välillisesti rakennusalan lisäksi monia teknologia-alalla toimivia yrityksiä, etenkin suunnittelu- ja sähkötekniikan aloilla.

Kaivosten suunniteltu sähköveron korotus vaikuttaa pidemmällä täh-täimellä Suomessa toimivien kaivosteknologiayhtiöiden kykyyn kehittää vähähiilisyteen liittyviä ratkaisuja, jotka tällä hetkellä perustuvat säh-köistämiseen. Kaivoksilla on merkittävä osa vihreässä siirtymässä. Osa kaivosten tuotteista jää myös loppukäyttöön Suomen markkinoille. Tämä tarkoittaa kustannusten nousua esimerkiksi maataloudessa, kuntien vedenpuhdistuksessa, rakentamiseen tarvittavien tuotteiden sekä lannoitteiden valmistuksessa.

Ehdotettu sähköverolain muutos on kaivosteollisuuden kannalta ongelmallinen myös verotuksen neutraalisuuden näkökulmasta. Ehdotetut muutokset kohtelevat alan toimijoita eri tavoin riippuen siitä missä malmin muokkaaminen tapahtuu. Se saattaa kannustaa uusien kaivoshankkeiden kohdalla järjestämään toiminta siten, että malmin muokkaus tapahtuisi muualla kuin kaivoksen yhteydessä tai tuottamaan raaka-aineen ulkomaille ja vain jatkojalostamaan Suomessa. Tätä ei voi pitää toivottavana mm. ympäristön, yhdyskuntarakenteen kehityksen ja taloudellisista näkökohdista. Epäneutraalisuus näkyisi erilaisena asemana myös uusien investointien ja vanhojen toimintojen välillä, kun uusissa investoinneissa toimintaa voitaisiin näiltä osin järjestää joustavammin verotuksen kannalta optimaalisella tavalla.

Datakeskukset mahdollistavat vihreän siirtymän. Sähköveron korotusta ei pitäisi tarkastella ainoastaan suhteessa yksittäiseen datakeskukseen, vaan datakeskusten paikka osana suurempaa ekosysteemiä on huomioitava. Myös kaivokset on syytä nähdä osana laajempaa ekosysteemiä.

Verolainsäädännön muutosehdotus on ristiriidassa hallitusohjelman, EU:n Clean Industrial Dealin, EU:n tekoälystrategian ja tavoitteiden sekä kriittisten raaka-aineiden asetuk-sen (CRMA) ja Suomen mineraalistrategian kanssa

Euroopan komissio julkaisi 9.4.2025 tekoälystrategian, jossa linjataan tavoite kolminkertaistaa EU:n datakeskuskapasiteetti seuraavien 5–7 vuoden aikana. Tämä edellyttää koko EU:n tasolla merkittäviä investoin-teja laskentakapasiteettiin, energiatehokkuuteen ja kestävään infrastruktuuriin. Lisäksi EU:n Clean Industrial Dealin mukaan energiantensiivisen teollisuuden kilpailukykyä tulee pyrkiä tukemaan kansallisella tasolla veroja ja maksuja alentamalla ja näin edistää teollisuudenaloja siirtymään puhtaampiin teknologioihin. Nyt ehdotetun muutokset ovat täysin päinvastaisia EU:ssa asetettujen tavoitteiden kanssa.

Suomella on ollut tähän asti vahva asema houkuttelevana sijoittumismaana sähköä käyttävälle teollisuudelle – erityisesti ilmasto-olosuhteidensa, puhtaan energian saatavuuden ja kilpailukykyisen sähköverotuksen ansiosta. Suomen teollisuusstrategia, joka julkaistiin jou-lukuussa 2024, korostaa myös puhtaan sähkön hyödyntämistä Suomen valttikorttina . Nyt esitetty muutos vaarantaa Suomen aseman houkuttelevana investointimaana ja asettaa Suomen epäedulliseen asemaan sijoittajavertailussa suhteessa niihin maihin, jotka kykenevät reagoimaan strategiaan investointeihin nopeammin ja ennakoitavammin.

Ehdotettu veronkorotus on myös selvästi ristiriidassa pääministeri Orpon hallitusohjelman linjausten kanssa. Hallitusohjelmassa todetaan, että "edistetään datakeskusten sijoittumista Suomeen huomioiden sähköverkkojen liityntämahdollisuudet sekä hukkalämmön hyödyntämisen kaukolämmössä". Lisäksi ohjelmassa korostetaan, että "päästöttömän energian ratkaisut nojaavat poikkeuksetta uuteen teknologiaan, dataan ja digitaaliseen infrastruktuuriin [...] Hallitus haluaa luoda mahdollisuudet uudelle kasvulle ja huolehtii, että Suomeen kannattaa investoida." Nyt ehdotettu sähköveron kiristys toimii näitä kirjauksia vastaan ja luo epävarmuutta juuri niille investoinneille, joita hallitusohjelma pyrkii houkuttelemaan.

Euroopan on välttämätöntä vahvistaa strategista omavaraisuuttaan kriittisten raaka-aineiden osalta. Kaivosteollisuuden vauhdittaminen on avainasemassa tämän saavuttamiseksi. Critical Raw Material Act (CRMA) pyrkii varmistamaan teollisuuden kriittisten raaka-aineiden saatavuuden sekä vähentämään riippuvuutta tuontiraaka-aineista. Suomen tuore kansallinen mineraalistrategia tavoittelee vastuullisen mineraalitalouden edistämistä ja pyrkii tukemaan teollisuuden raaka-ainehuoltoa sekä investointimahdollisuuksia. Kaavailtu veromuutos on ristiriidassa näiden tavoitteiden kanssa kohdentuessaan juuri Suomessa toteutuvaan mineraalien louhintaan ja sen kannattavuuteen. Kaivosten elinkaaren lyheneminen lisäisi teollisuuden riippuvuutta tuontiraaka-aineista, joka on täysin ristiriidassa taloudellista turvallisuutta koskevien tavoitteiden kanssa.

Nyt ehdotettu sähköveroluokan muutos datakeskuksille on ristiriidassa niin hallitusohjelman, EU:n Clean Industrial Dealin kuin EU:n tekoälystrategian tavoitteiden kanssa. Sähköveroluokan muutos kaivoksille on ristiriidassa EU:n Critical Raw Material Actin (CRMA) ja kansallisen mineraalistrategian tavoitteiden kanssa.

Teollisuuden sähköveroluokka kuuluu teollisuudelle

Datakeskukset ja kaivokset on laitettu teollisuuden sähköveroluokkaan muutama vuosi sitten. Verojärjestelmässämme jaottelu on tehty teollisten ja muiden kuin teollisten toimijoiden mukaan. Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n näkemyksen mukaan niin datakeskukset kuin kaivokset ovat kiistatta teollisuutta. Kun verojärjestelmämme mukaan teollisuusalan yritysten sähköveroluokan

tulisi olla alennettu sähköveroluokka, pitäisi näkemyksemme mukaan myös datakeskusten ja kaivosten olla tässä sähköveroluokassa. Valtion tekemillä valinnoilla ei pitäisi tehdä rajanvetoa siihen, mikä on alempaan sähköveroon oikeuttavaa teollisuutta.

Datakeskusteollisuus on nopeimmin kasvavia teollisuudenaloja Suomessa ja tuo uusia puhtaita investointeja Suomeen. Datakeskusteollisuus on teollisuutta siinä, missä muukin teollisuus, eikä teollisuuden sähköveroluokan poistaminen ole perusteltua. Vastaavasti kaivosteollisuus tulee nähdä osana omaa tuotantoketjuaan. Kaivosteollisuus ei ole tarkoitus itsessään, vaan se tulee nähdä osana muuta teollisuutta, jota se omana teollisuudenosanaan mahdollistaa. Ilman kaivosteollisuutta vihreään siirtymän investointeja ei ole monilla muilla teollisuuden aloilla mahdollista tehdä.

Teollisuuden sähköveroluokka kuuluu teollisille yrityksille, myös datakeskuksille ja kaivoksille.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n ehdotus asiassa

Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n ensisijaisen näkemyksen mukaan nyt ehdotettu sähköveroluokan muutos datakeskustoimijoille ja kaivoksille tulisi jättää tekemättä. EK:n arvion mukaan sähköveroluokan muutos vaikuttaa huomattavaan määrään investointeja niiden tuottavuuslaskelmia heikentävästi siten, että investointeja ei tehdä. Ainoastaan toteutuneet investoinnit tuottavat verotuloja, toteutumattomat investoinnit eivät tuota. EK:n dataikkunassa pelkästään datakeskuksiin liittyviä investointihankkeita on arvioitu olevan noin 11 miljardin edestä. Toteutumattomat investoinnit voivat tehdä veromuutoksesta kokonaistuotoltaan negatiivisen. Samoin vaikuttaa myös kaivosten elinkaarien lyhentymisen kannattavuuden heiketessä.

Nyt ehdotettu sähköveroluokan muutos tarkoittaa sähköveron 44-kertaistumista verrattuna tämänhetkiseen tilanteeseen. Vaikutusarvioissa tulisi aidosti huomioida se, että veronkorotuksella on suora vaikutus siihen, kannattaako investointi tehdä. Suuri osa EK:n dataikkunassa olevista 11 miljardin investoinneista jää väistämättä toteutumatta, jos sähköveroa korotetaan nyt ehdotetulla tavalla. Näin menetettäisiin myös datakeskusten kiinteistöverot, datakeskusyhtiöiden ja näitä palvelevien arvoketjun toimijoiden maksamat yhteisöverot sekä rakennus- ja toiminta-aikana työllistyvien työntekijöiden ansiotuloverot. Veronmenetykset nousisivat varovaisestikin arvioiden useisiin kymmeniin miljooniin euroihin vuosittain. Esimerkiksi Swecon toteuttaman aluetalousmallinnusraportin kertoimiin nojaten 9,6 miljardin euron datakeskusinvestointien menetys tarkoittaisi vuosittain n. 340 miljoonan euron negatiivisia BKT-vaikutuksia, -20M€ vaikutuksia ansiotuloverokertymään ja n. 40M€ negatiivista vaikutusta sekä kiinteistöverokertymään että yhteisöverokertymään. Näitä arvioita on syytä pitää viitteellisinä, mutta ne antavat mittakaavaa datakeskusinvestointien mahdollisen menetyksen taloudellisista vaikutuksista, ja siten olisi ensiarvoisen tärkeää, että lainvalmistelun tueksi laadittaisiin perusteelliset ja kattavat vaikutusarviot.

Jos EK:n vastustuksesta huolimatta näiden teollisten toimijoiden sähköveroa päädyttäisiin kuitenkin tarkastelemaan laajemmin, pitäisi esitys palauttaa valmisteluun kattavampia vaikutusarviointeja varten. Vaikutusarviointeja varten olisi huomioitava suoraan veronkorotuksen kohteena olevien toimijoiden lisäksi myös laajempi ekosysteemi, jota toimijoiden ympärille rakentuu ja jonka osana ne toimivat. EK:n näkemyksen mukaan uusi 6–8 viikon pituinen lausuntoaika laajan selvityksen jälkeen olisi omiaan tuottamaan päätöksentekijöille aitoa tietoa nyt hallituksen esitysluonnoksessa esitettyjen kattamattomien ja jopa osin virheellisten vaikutusarvioiden tilalle.

Jatkovalmistelussa olisi mahdollista myös selvittää sitä, tulisiko nykyisen lain ehtoja muuttaa siten, että datakeskuksiin sovelletaan matalampaa veroluokkaa nykyistä tiukemmin ehdoin. Ehdot voisivat liittyä esimerkiksi puhtaan energian käyttöön, hukkalämmön hyötykäyttöön tai osallistumiseen sähköverkon toiminnan turvaamiseen (reservimarkkina). Vaihtoehtoisesti käyttöä olisi mahdollista myös sanallisesti rajata, jos esimerkiksi tietäntyyppinen toiminta koetaan sellaiseksi, johon alennettua sähköverokantaa ei haluta käytettäväksi. Jatkoselvityksessä voidaan myös pohtia kolmannen veroluokan tarpeellisuutta, jotta teollisuuden ja yksityishenkilöiden veroluokkien väliin voidaan saada kolmas laajemmin elinkeinoelämälle hyödynnettävissä oleva veroluokka.

Alla koostettuna elinkeinoelämän toimenpide-ehdotukset tärkeysjärjestyksessä:

1) Arvioidaan korotuksen vaikutukset koko arvoketjulle, ml. kaukolämpö ja otetaan valmisteluun aikaisiä kattavien ja perusteellisten vaikutusarvioiden tekemiseksi. Ennen päätöksentekoa tulisi laatia kunnollinen ja harkittu vaikutusarvio koko arvoketjulle yhdessä alan toimijoiden kanssa mukaan lukien hukkalämmön hyödyntäminen ja vaikutukset energiasektorin investointeihin.

2) Täsmennetään energiatehokkuus- ja päästövaatimuksia teollisuuden sähköverokantaan oikeutetuille datakeskuksille. Lisäksi datakeskuksen tulee täyttää kaksi kolmesta alla luetellusta kriteeristä, joilla datakeskus voi osoittaa hyödyntävänsä olennaisesti enemmän hukkalämpöjä, tukevasa sähköjärjestelmän toimintaa ja/tai olevansa poikkeuksellisen energiatehokas.

i. Hukkalämmön hyödyntäminen:

- Hyötykäytettävän energian osuutta kuvaava ERF-luku on vähintään 30 %, jos datakeskuksen teho on 10MW tai alle, ja vastaavasti yli 10MW datakeskuksilla EFR-luku on vähintään 20 % tai parempi, kuitenkin niin, että vuosittaisen hukkalämmön talteenoton ei täydy ylittää 150GWh.
- Nykyinen ERE-laskentatapa korvattaisiin kansainvälisellä ERF-standardin mukaisella laskentatavalla. ERF-laskentatavalla datakeskukset voivat osoittaa luotettavasti ja vertailukelpoisesti, kuinka suuri osuus niiden tuottamasta lämmöstä saadaan hyötykäyttöön.

ii. Datakeskus tukee sähköverkkoa:

- Datakeskus osallistuu Fingridin reservimarkkinoille tai data-keskuksen liityntäsopimuksessa on joustoelementti siten, että vähintään 20 % datakeskuksen kapasiteetista osallistuu sähköjärjestelmän tasapainottamiseen.
- Seuranta sähköjärjestelmän tasapainottamiseen osallistumisesta tehdään megawateilla. Malli pitää kehittää yhteistyössä datakeskustoimijoiden ja Fingridin kanssa, esim. FDCA ja Fingrid.

iii. Datakeskuksen tulee olla energiatehokas:

- Datakeskuksen energiatehokkuutta mittaava PUE-luku tulee olla korkeintaan 1,20.

- Vaatimus olisi rakennus-, kiinteistö- ja datakeskuskohtainen.

3) Pyritään rajaamaan alemman sähköverokannan ulkopuolelle krypto-valuutan energiaa kuluttavaan ("proof-of-work") louhintaan keskittyvät datakeskukset. Huomattavasti vähemmän sähköä kuluttava uudenaikainen lohkoketjulaskenta ("proof-of-stake", joka kuluttaa jopa yli 95 % vähemmän sähköä) pysyisi alemman sähköveron piirissä.

4) Perustetaan uusi sähköveroluokka energiatehokkaille datakeskuksille. Pääsääntöisesti Euroopassa on kaksi sähköveroluokkaa: kotitaloudet ja yritykset/teollisuus. Yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa tehdään selvitys siitä, miten muodostettaisiin aidosti kilpailukykyä tukeva ratkaisu.

5) Siirtymäaika paremman ennakoitavuuden ja reagointiajan mahdollistamiseksi datakeskusinvestoijille: Veromuutos tehtäisiin tietyllä siirtymäajalla (esim. 5 vuoden päästä) tai vaihtoehtoisesti uusi datakeskus kuuluisi aina ensimmäiset 5 vuotta teollisuuden sähköveroluokkaan. Tämä antaisi hieman paremman ennakoitavuuden ja reagointiajan investoijille.

Lisäksi datakeskusteollisuuden kestävä kehityksen turvaamiseksi Suomeen tulisi luoda kansallinen datakeskusstrategia, jossa huomioidaan datakeskusten rooli osana puhtaan siirtymän arvoketjua ja kriittistä infrastruktuuria.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Talous ja tutkimus

Sami Pakarinen

Johtaja

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[VM - lausunto sähkö ja eräät polttoaineet HE luonnos 16042025 FINAL.pdf](#)

Ruohola Tiina
Elinkeinoelämän keskusliitto EK